

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

प्राक्शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (व्याकरणम्) (प्रथमपत्रम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्
दिनाङ्कः

प्राक्शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (व्याकरणम्) – प्रथमपत्रम्

विषयः - लघुसिद्धान्तकौमुदी (अदादितः समाप्तिपर्यन्ता) ।

पूर्णाङ्कः:-100

निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 02 x 20 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note - This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

१. 'जुहोत्यादिभ्यः श्लुः' सूत्रार्थं लिखत।
२. 'क्तवतू निष्ठा' सूत्रार्थं लिखत।
३. "नदीसंज्ञाविधायकं" सूत्रं व्याख्यातव्यम्।
४. "कर्तुम् इच्छति" इति सन्नन्तरूपं किम्।
५. 'णिचश्च' सूत्रार्थं लिखत।
६. "तनादिधातुभ्यः" किम् विकरणं भवति।
७. "श्यन्" विकरणस्य उदाहरणद्वयं लिखत।
८. 'गुणो यङ्लुकोः' सूत्रस्य उदाहरणानि लिखत।
९. 'विपराभ्यां जेः' सूत्रस्यार्थो लेख्यः।
१०. "विक्रीणीते" इत्यत्र धातुविकरणसहितं ज्ञानं प्रदर्शयत।
११. 'अपह्वे ज्ञः' सूत्रस्य उदाहरणद्वयं विलिखत।
१२. "यक्" प्रत्ययः केन सूत्रेण भवति? उदाहरणमेकं प्रदीयत।
१३. 'त्रेस्रयः' सूत्रोदाहरणं लिखत।
१४. "द्विगुसमासः" कस्य भेदः अस्ति।
१५. "बहुव्रीहिसमासस्य" उदाहरणद्वयं लिखत।
१६. "यथाशक्ति" इत्यत्र कः विग्रहः?
१७. "राजपुरुषः" इत्यत्र समासविधायकं सूत्रं किम्।
१८. "ब्रवीमि" सिद्धिं प्रदर्शयत।
१९. "जुहोति" इत्यत्र धातुः कः।
२०. 'तस्यापत्यं' सूत्रस्य उदाहरणद्वयं लिखत।

२१. "पृथक्, विना, नाना" योगे का विभक्तिः ससूत्रं लिखत?
२२. "अधिकरणम्" कति विधम्?
२३. 'हनो वध लिङि' सूत्रव्याख्यानं कुरुत।
२४. 'श्रुतौ' सूत्रस्यार्थं लिखत।
२५. 'रुधादिभ्यश्च' सूत्रस्य उदाहरणानि लिखत।

खण्डः - ख

प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः

अङ्काः- 08 x 05 = 40

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

१. "दिव्" धातोः लट्, लिट्, लुट्, लङ् लकारेषु रूपाणि लिखत।
२. "सम्प्रसारणविधायकं" सूत्रमुल्लिख्य सोदाहरणमर्थं लिखत।
३. "अद्" धातोः लट्, लोट् लकारयोः रूपाणि प्रदर्शयत।
४. "यासुडागमविधायकं" सूत्रस्यार्थं विलिख्य कस्मिन् लकारे भवतीति उदाहरणद्वयं विवृणुत।
५. "क्यच्काम्यच्" प्रत्ययविधायकसूत्रयोः सोदाहरणतया व्याख्यानं कुरुत।
६. 'स्वादिभ्यः श्रुः' इति सूत्रस्योदाहरणं लिखत।
७. "घुसंज्ञाविधायकं" सूत्रस्यार्थं विलिख्य प्रयोगपञ्चकं प्रदर्शयत।
८. 'नन्द्राः संयोगादयः' ससूत्रार्थोदाहरणं लिखत।

खण्डः - ग

प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ

अङ्काः- 10 x 02 = 20

निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ । प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

१. "समासभेदान्" लिखित्वा सूत्रोदाहरणैः प्रदर्शयत।
२. "कारकविभक्तिपरिचयः" ससूत्रार्थाधारेण कार्यः।
३. 'लः कर्मणि च भावे चाकर्मकेभ्यः' सूत्रं उदाहरणसहितं विवृणुत।
४. "पठ्, गम्लृ, पा, वद्" एतेषु द्वयोः पञ्चलकारेषु रूपाणि लिखत।

Filename: प्रकशास्त्री (द्वितीयवर्षम्)-प्रथमपत्रम् (व्याकरणम्)
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: DELL
Keywords:
Comments:
Creation Date: 11/29/2023 10:48:00 AM
Change Number: 40
Last Saved On: 12/9/2023 1:00:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 59 Minutes
Last Printed On: 12/9/2023 1:00:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,278 (approx.)
Number of Characters: 7,290 (approx.)